

ОДБРАНА

Година X Број 213 1. август 2014. цена 100 динара 1,20 евра

ДАН АВИЈАЦИЈЕ
- 2. АВГУСТ



ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Славољуб М. Марковић, потпуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавцић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Миријана Крстовић, потпоручница

Биљана Миљић

Александар Петровић, капетан

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастијан Балаш,

др Славиша Влачић, Милосав Ц. Ђорђевић,

др Милан Мијалковски, др Зоран Миладиновић,

др Миљан Милкић, [Крсман Милошевић],

Никола Остојић, Никола Оташ, Александар

Радић, Влада Ристић, Будимир М. Попадић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш, Марија Марић,

Слободан Михаиловић

(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),

Горан Станковић, Душка Стефановић,

Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Вера Бјеловук

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу



„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара



БРОЈ 213

„Сенке“ на Лађевцима

Снимио Јово МАМУЛА

САДРЖАЈ

■ ДОГАЂАЈИ

- 6 Састанак министра одбране са шефом Бироа Националне гарде САД

УНАПРЕЂЕЊЕ ПАРТНЕРСТВА

- 7 Завршено школовање 60. класе Командноштабног усавршавања

ЗНАЊЕ ЗА НОВЕ ИЗАЗОВЕ

■ ИНТЕРВЈУ

- 10 Генерал Френк Грас, шеф Бироа Националне гарде САД

ПАРТНЕРСТВА ГРАДЕ БУДУЋНОСТ

■ ТЕМА

- 16 Команде за развој територијалних бригада

МАЛА ЈЕЗГРА ВЕЛИКИХ ЈЕДИНИЦА

Основна функција ових састава Војске јесте спровођење мобилизације и довођење на одговарајући ниво оперативних способности. Иако њихова функција на први поглед подсећа на решења из времена ЈНА, реч је о другачијем концепту, који је много ближи духу времена и у складу с проценама безбедносних ризика који прете Србији.



■ ОДБРАНА

- 20 Понтонски мост у Бачком Моноштору

ПОМОЋ РЕЗЕРВАТУ ПРИРОДЕ

- 24 98. ваздухопловна бригада

НЕВИДЉИВИ ХЕРОЈИ

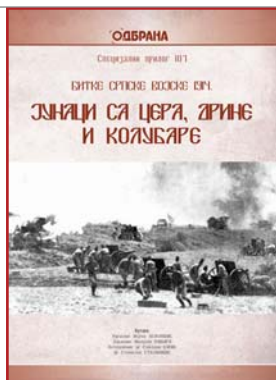
- 28 Прво такмичење одељења за посебну намену Команде за обуку

ДЕСЕТОБОЈ НА ОРЕШЦУ

Специјални прилог

Битке Војске Србије 1914.

ЈУНАЦИ СА ЦЕРА, ДРИНЕ И КОЛУБАРЕ



32 Пред почетак „Тенковског биатлона 2014“ у Русији

БОРБА ЗА ЧАСТ СРПСКОГ ОКЛОПА

36 Нови информациони систем за управљање људским ресурсима у повоју

ДОСТУПНОСТ И БРЗИНА

■ ДРУШТВО

38 Војним пензионерима признато право на ванредно повећање пензија

ДУГ ПУТ ДО ПРАВДЕ

■ СВЕТ

40 Управљање кризом у Малију

НОВИ ЖИВОТ ПОДЕЉЕНЕ ЗЕМЉЕ

Резултати управљања кризом у афричкој држави Мали огледају се у учвршћењу територијалног интегритета, постепеном оживљавању економије и одржавању председничких и парламентарних избора на демократски начин. Пресудан допринос том процесу дала је помоћ и војно ангажовање Француске и међународне заједнице, а очекује се да и Србија ускоро ангажује своје мировњаке у овој западноафричкој земљи.



■ КУЛТУРА

50 Камена палата и „Сутјеска“ – сукоб монархизма и социјализма

ИСТОРИЈА КЛЕСАНА У КАМЕНУ

■ ФЕЉТОН

60 Легендарни Ћачки батаљон

МЛАДОСТ У ОДБРАНИ ОТАЏБИНЕ

Реч уредника

Свечана седница Владе Србије поводом стогодишњице од почетка Првог светског рата, одржана је у Нишу, 28. јула, у згради Универзитета, где је пре 100 година заседала Пашићева влада.

Аустроугарска је 28. јула 1914. објавила рат Србији, а објава рата упућена је у преподневним сатима, обичном телеграфском поштом. Телеграм је садржао три реченице. Да Влада Србије није „на задовољавајући начин одговорила на ноту“ из Беча, достављену 23. јула, односно на ултиматум, да је зато Аустроугарска „принуђена да се ослони на силу оружја“ и „да се од овог тренутка налази у рату са Србијом“.

На ноту, односно ултиматум, који је барон Гизл предао Влади Србије 23. јула, она је 25. јула одговорила изузетно помиљивим тоном, али је аустроугарски посланик одмах одговорио да он „није задовољавајући“ и исто вече напустио Србију. То потврђује јасну намеру Аустроугарске, потпомогнуте Немачком, да се атентат у Сарајеву на престолонаследника надвојводу Франца Фердинанда и његову супругу, 28. јуна, искористи као повод за од раније планирани ратни сукоб.

Србија је указ о мобилизацији целокупне војске издала 25. јула у 22 часа, а за први дан мобилизације одређен је 26. јул, када је мобилизацију објавила и Аустроугарска.

Регент Александар Карађорђевић је 29. јула објавио проглас народу: „На нашу Србију насрнуло је велико зло. Аустроугарска нам је објавила рат (...) Ја сам принуђен позвати све моје драге и храбре Србе под српску тробојку...“.

Тако је пре једног века почео Први светски рат, који је од „малог рата“ против Србије, како га је замишљала Аустроугарска, прерастао у Велики рат у коме је живот изгубило више од 15 милиона људи, а 22 милиона је рањено.

Подсећајући на почетак Првог светског рата и победу српског народа и његове војске, премијер Александар Вучић је на свечаној седници у Нишу истакао „да смо много тога изгубили и волео бих да се великом историјом дичимо, али да не буде ратова у будућности и да кроз мир изграђујемо богато друштво, земљу, нацију“.

Као ни онда, тако и данас Србији није лако. Премијер Вучић је истакао да је Србија сачувала позицију земље на путу ка Европској унији, али и своју самосталност и независност. „Да ли ћемо успети да сачувамо државне и економске интересе, то је питање на које ће одговоре дати будућност“, рекао је премијер у Нишу.

Од Србије се данас тражи да на европском путу усклади своју спољну политику са спољном политиком Европске уније, а то подразумева преиспитивање избалансиране политике Владе Србије према сукобима у Украјини, која налази на отпор у земљама које желе бржи улазак Србије у ЕУ.

Заоштравање кризе на релацији САД, ЕУ и Русија одражава се и на Србију, на начин који тражи њено ново одређивање у вековној разапетости између Истока и Запада. ■

Раденко МУТАВИЋИЋ

САСТАНАК МИНИСТРА ОДБРАНЕ СА ШЕФОМ
БИРОА НАЦИОНАЛНЕ ГАРДЕ САД

Унапређење партнерства



Министар одбране Братислав Гашић разговарао је у Београду, 23. јула, са шефом Бироа Националне гарде САД генералом Френком Грасом. Састанку су присуствовали и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, амбасадор САД Мајкл Кирби и командант Националне гарде Охаја генерал-мајор Дебора Ешенхурст.

Војна сарадња је и даље најразвијенији део укупних билатералних односа двеју држава, нагласио је министар Гашић и захвалио народу и Влади САД за пружену помоћ током поплава које су погодиле Србију.

Оцењено је да су пројекти попут „Хуманитарне асистенције“ изузетно значајни и предложено је евентуално покретање сличног пројекта у једној од општина погођених катастрофалним поплавама.

Наставак сарадње подразумева већи број практичних садржаја, у смислу заједничких вежби и обука јединица, усмерених ка подизању оперативних и функционалних способности Војске Србије. Изражена је и захвалност за стручну и финансијску подршку развоју базе „Југ“ која би од 2015. требало да почне да ради пуним капацитетом. ■

Састанак са амбасадором Алжира

Састанку министра одбране Братислава Гашића са амбасадором Алжира Абделкадером Месдуом, 17. јула, истакнуто је обострано задовољство темпом реализације активности из Плана алжирско-српске сарадње у области одбране. Тежишне области су војноекономска и војнообразовна сарадња (школовање алжирског кадра у Србији у областима војне медицине и војнотехничких наука, курсеви из области АБХО и мировних операција), а постоје могућности за успостављање сарадње у управљању у кризним ситуацијама. Алжирска страна цени одлуку о упућивању медицинског тима Војске Србије у Републику Мали. Министар Гашић захвалио је на донацији од 500 хиљада долара, упућеној Србији за становништво настрадало у поплавама. ■

Унапређење односа са Либијом

Један од закључака на састанку министра одбране Братислава Гашића са амбасадором Либије Тацуријем Шради Тацуријем, 17. јула, јесте да постоји обострани интерес за унапређење односа две земље, али је неопходан услов потписивање међудржавног Споразума о сарадњи у области одбране. Потребно је поново покренути војнообразовну, војноекономску и научнотехничку сарадњу, с обзиром на то да постоје и капацитети и могућности. Министар Гашић захвалио се на исказаној солидарности и помоћи коју су либијски студенти прикупили за настрадале у поплавама. ■

Сарадња са Израелом

Министар одбране Братислав Гашић разговарао је са амбасадором Израела у Београду Јосефом Левијем, 22. јула, о могућностима унапређења сарадње у областима војне медицине, образовања, науке и технике. У току је израда нацрта новог Меморандума о разумевању влада две земље у вези са војном, одбрамбеном и индустријском сарадњом. Истакнута је и важност наставка сарадње Војног архива Министарства одбране и Меморијалног центра „Јад Вашем“. ■

Знање за нове изазове



Честитајући тројци официра из оружаних снага Босне и Херцеговине и петорици официра из оружаних снага Анголе, који су уз 39 официра Министарства одбране и Војске Србије усавршили своје знање, министар Гашић је истакао да присуство припадника страних армија на свим нивоима школовања представља још један показатељ да је поверење у Војску Србије и наш систем образовања у порасту и да је Војна академија спремна да школује војни кадар оспособљен да одговори свим безбедносним изазовима.

– Кроз систем војног образовања гради се идентитет професионалног војника који је частан, одан, оспособљен и спреман за све изазове официјерског позива. Не треба заборавити да систем одбране обједи-

Доделом диплома и парадних бодежа најбољим полазницима 60. класе Командноштабног усавршавања Школе националне одбране, 18. јула завршено је њихово једногодишње школовање. Свечаности су присуствовали министар одбране Братислав Гашић и начелник Генералштаба генерал Љубиша Ликовић са сарадницима, родбина и пријатељи полазника.

њава научноистраживачке, образовнотехничке, технолошке и привредне капацитете, због чега представља и битан чинилац развојног потенцијала целокупног друштва – рекао је министар Гашић на свечаности.

У име полазника 60. класе Командноштабног усавршавања присутнима се обратио први у рангу мајор Миодраг Младеновић.

Тројцу најбољих полазника из система одбране Србије и све полазнике 60. класе Командноштабног усавршавања из иностранства парадним бодежима наградио је председник Србије Томислав Николић.

По завршетку школовања официри ће бити распоређени на дужности команданата тактичких јединица свог рода-службе батаљонског нивоа, штабне дужности у командама бригадног нивоа и друге дужности у вишим командама Војске Србије и организационим јединицама Министарства одбране. ■

Д. ГЛИШИЋ
Снимио Ј. МАМУЛА

Донација Министарства одбране Кине



Потписивању Протокола о донацији Министарства одбране Кине, Министарству одбране и Војсци Србије, која обухвата опрему и медицинска средства у вредности од око 350.000 евра, присуствовали су и министар одбране Братислав Гашић и амбасадор Кине у Београду Ли Манчанг.

Протокол су потписали начелник Управе за војно здравство бригадни генерал Зоран Поповић и изасланик одбране Кине старији пуковник Ванг Хаибин.

Министар Гашић захвалио је на још једној у низу помоћи коју је Кина упутила Србији од како су нашу земљу погодиле катастрофалне поплаве у мају и подсетио да је Кина прошле године Војсци Србије донирала више од два милиона долара помоћи. Он је истакао да је са војним изаслаником Кине разговарао о могућностима за проширење војне сарадње у здравственој и образовној области.

Амбасадор Манчанг изразио је задовољство што управо на овај начин започиње свој мандат у Србији, подсећајући да кинески и српски народ везује дугогодишње пријатељство. ■

М. КРСТОВИЋ

Снимио Г. СТАНКОВИЋ

Помоћ за угрожене од поплава

На хуманитарној манифестацији „Be human“, која је 17. јула одржана у оквиру фестивала „Sea Dance“ у Будви, сакупљено је више од 140.000 евра за угрожене од поплава. Манифестацији је присуствовао и министар одбране Братислав Гашић и том приликом захвалио организаторима ЕХИТ фестивала, представницима Владе Црне Горе и Општине Будва на помоћи поплавленим подручјима у региону. Он је посебно изразио захвалност припадницима специјалних јединица Војске Црне Горе који су пружили помоћ у Обреновцу. ■

Санирање последица поплава у општини Крупањ

После обиласка засеока Кржава у општини Крупањ и угрожених делова те општине где припадници Треће бригаде изводе инжињеријске радове, министар одбране Братислав Гашић и начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић састали су се са председницима општина Крупањ, Бајина Башта, Мачвански Прњавор и Мали Зворник.

На састанку је било речи о томе на који начин Војска Србије још може да помогне у санацији последица поплава.

– Део наших јединица већ други месец заједно са локалним самоуправама покушавају да отклоне све ове проблеме да би становништво могло нормално да живи и да се врати својим редовним активностима – истакао је министар Гашић, додајући да је са председницима општина договорено да још један понтонски мост буде постављен у Крупању, а помоћ су добили и Бајина Башта и Мали Зворник.

У овим општинама ангажоване су 22 инжињеријске машине и 11 возила. ■

Б. МИЉИЋ

Гарлисти на парадии у Паризу



Тројица припадника Гарде Војске Србије учествовали су 14. јула на војној парадии поводом обележавања француског националног празника – Дана пада Бастиље.

У години обележавања сто година од почетка Првог светског рата, Француска је на војну парадии позвала све земље које су учествовале у војним операцијама током Великог рата. ■

Нови облици сарадње



Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић разговарао је 23. јула са шефом Бироа Националне гарде САД генералом Френком Грасом. У делегацији САД били су и амбасадор Мајкл Кирби и командант Националне гарде Охаја генерал-мајор Дебора Ашенхурст.

Генерали Диковић и Грас разговарали су о могућностима за унапређење војне сарадње, посебно у домену обуке, образовања и усавршавања, а предложено је да се сарадња интензивира заједничким вежбама, пројектом „хуманитарне асистенције“ и подршком цивилним структурама у случају природних и других несрећа. Било је речи и о даљем развоју базе „Југ“.

Генерали Диковић и Грас сагласни су да је међусобна сарадња значајна не само због размене знања и искустава, већ и изградње пријатељских односа припадника двеју војски.

Током посете генерал Диковић захвалио је амбасадору САД на несебичној помоћи његове земље и донацији више од два милиона долара за отклањање последица поплава које су погодиле Србију. ■

Генерал Диковић са кадетима

Начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић разговарао је са кадетима завршне године Војне академије и информисао их о стању у Војсци и обавезама које их очекују на првим официрским дужностима.

– Бити официр Војске Србије представља велику част. Заиста имате хиљаду и један разлог да се тако и осећате – истакао је генерал Диковић.

Кадетима се обратио и пуковник Милан Аксић из Управе за људске ресурсе Генералштаба, који је био међу најуспешнијим питомцима у својој класи, а о искуствима на првим официрским дужностима говорили су и поручник Милош Ранђеловић и потпоручници Иван Сибиновић, Виктор Вереш и Ненад Кањевац, најбољи кадети из ранијих генерација. ■

Сарадња са САД

9

Државни секретар Зоран Ђорђевић разговарао је са заменицом помоћника секретара одбране САД за Русију, Украјину и Евроазију Евелин Фаркаш о сарадњи у области одбране. На састанку је истакнуто да је вежба „Платинасти вук 2014“ испунила очекивања и да је потребно наставити рад на пројекту развоја базе „Југ“ у регионални центар за обуку јединица за мултинационалне операције.

Захваливши на помоћи коју су САД пружиле Србији током поплава, државни секретар Ђорђевић нагласио је да би од великог значаја у овом тренутку било покретање пројекта „Хуманитарна асистенција“ у једној од општина погођених том катастрофалном непогодом. ■



Нови кадети Медицинског факултета ВМА

Медицински факултет Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду уписао је 26 нових кадета који су испунили све услове конкурса за упис шесте класе. Новим кадетима успешне студије пожелео је декан бригадни генерал академик проф. др Миодраг Чолић.

Ове године на конкурс се пријавило 211 кандидата, а пријемни испит, који је организовала Заједница медицинских факултета Србије, био је исти за све медицинске факултете у земљи и обављен је истог дана у исто време. ■



ГЕНЕРАЛ ФРЕНК ГРАС, ШЕФ БИРОА НАЦИОНАЛНЕ ГАРДЕ САД

ПРОГРАМ ДРЖАВНОГ ПАРТНЕРСТВА СЈАЈАН ЈЕ ПРОГРАМ КОЈИМ ЗБЛИЖАВАМО ДРЖАВЕ И ЊИХОВЕ АРМИЈЕ, ДА СЕ ЗАЈЕДНО ОБУЧАВАЈУ И РАДЕ, АЛИ И ДА ГРАДЕ ДУГОТРАЈНЕ ОДНОСЕ. ДАНАС ИМАМО 68 ПАРТНЕРСТАВА ШИРОМ СВЕТА, СА 74 ДРЖАВЕ, А САРАДЊА СРБИЈЕ И ОХАЈА ЈЕ НАЈБОЉА И СМАТРАМ ДА У БУДУЋНОСТИ ПОСТОЈЕ ВЕЛИКЕ МОГУЋНОСТИ ЗА НАПРЕДАК НАШЕ САРАДЊЕ У МНОГИМ ОБЛАСТИМА, ИСТАКАО ЈЕ ГЕНЕРАЛ ГРАС У ИНТЕРВЈУУ „ОДБРАНИ“



ПАРТНЕРСТВА ГРАДЕ

10

На церемонији у Пентагону, 7. септембра 2012. године, генерал Френк Грас постао је 127. шеф Бироа Националне гарде САД, у њеној до тада 375-годишњој историји. На свечаности је добио и четврту генералску зве-

здицу. „Веома сам узбуђен због будућности, јер тежак посао треба да се ради“, изјавио је генерал Грас, после похвалних речи за њега и Гарду које је изрекао секретар одбране Леон Панета.

Генерал Грас је на челу Националне гарде САД чијих 460.000 при-

падника имају одговорне задатке у ванредним ситуацијама у земљи, као што су поплаве, пожари, торнада, или друге катастрофе, а такође и у борбеним задацима и мултинационалним операцијама у свету, где је Гарда трансформисана из страте-



шких резерви у битан део оперативног састава војске.

Приликом његовог недавног боравка у Београду разговарали смо са генералом Грасом о Националној гарди и њеним задацима, посебно о успешној сарадњи са Војском Србије и перспективама те сарадње.

О Господине генерале, на прилику предаји дужности цитирали сте америчког председника Теодора Рузвелта: „Далеко најбоља награда коју животи може да понуди јесте шанса да се најорно ради на послу вредног рада.“ Шта за Вас значи нова дужност?

– Да, током церемоније преузимања дужности цитирао сам председника Рузвелта, истичући своју прилику да вредно радим посао вредан таквог рада. Управо то за мене значи посао шефа Бироа Националне гарде, који обухвата обезбеђивање борбених снага за нашу Копнену војску и Ваздухопловство и друштвени рад који обављамо за државу. То је изванредна прилика, да свакодневно помаже грађанима наше нације.

Истичем још један важан аспект нашег рада, а то су програми

мислимо пре 21 годину, када је све почело.

О Од 2012. шеф Бироа Националне гарде је члан Здруженог Генералштаба. То је признање Националној гарди за успешно деловање у мисијама и у иностранству и у земљи. Колика је то снага и који су њени задаци у ангажовањима у свету и ванредним ситуацијама у земљи?

– Као што сам поменуо, spremност да одговоримо на потребе владе и председника јесте основна дужност Националне гарде. Имамо више од 460.000 војника и ваздухопловаца који живе и раде широм САД. Када земљу задеси нека несрећа, било да је проузрокована људским фактором или природном катастрофом, припадници Националне гарде сместа напуштају своје домове, своја цивилна радна места и иду да раде по захтеву гувернера. Сада посвећујемо много пажње настојању да можемо успешно да се суочимо и са најгорим сценариом у некој катастрофи, да изнађемо начине да одговоримо на то и побринемо се за своје грађане брзо и ефикасно, користећи Националну гарду као прву линију војног реаговања.

члан сам Здруженог Генералштаба. Наглашавам да је највећа част у овом послу што представљам сјајне мушкарце и жене Националне гарде. Могу провести дане и недеље у Пентагону, вредно извршавајући дужности које имамо у нашем Штабу, али највеће ми је задовољство када корачам са нашим војницима. Министар Гашић, причајући о посети вашим распоређеним јединицама, каже да их је назвао „наша деца“. Када посећујем наше мушкарце и жене који служе у униформи, онда највише уживам у свом послу.

О Колико је интересовање људи, посебно младих, да служе у Националној гарди?

– Постоји неколико ралога због којих се мушкарци и жене одлучују за војску. Пре свега, то им даје више могућности. Било да долазе из малих места или из великих градова, сви они виде перспективу у приступању војсци и прилику да буду део нечега већег. Виђали су своје пријатеље у служби домовини како се боре против катастрофа, торнада, пожара, поплава, урагана, и они желе да буду део тога и да дају нешто заузврат својој заједници. Сем тога, САД воде тешку битку против тероризма још од 11. септембра 2001. године. Они то виде и желе да буду део тог реаговања, да би помогли својој нацији.

О Програм државног партнерства са државама широм света показао је високе резултате партнерске политике?

– Програм државног партнерства, који траје 21 годину, сјајан је програм којим зближавамо државе и њихове армије, да се заједно обучавају и раде, али и да граде дуготрајне односе. Овај програм постао је модел

БУДУЋНОСТ

државних партнерстава, где је партнерство Охаја и Србије једно од најзначајнијих. Данас имамо 68 партнерстава широм света, са 74 државе. Неке државе сада имају два партнерства, која су се остварила на начин који не бисмо могли ни да за-

О Ви сте други генерал са четири звезде на челу Националне гарде?

– Тачно, ја сам други генерал са четири звезде на овој дужности и

за безбедносну сарадњу широм света, а започет је овде, у Европи. Ми остварујемо нове способности у нашим армијама њиховим заједничким радом, али оно што је још важније јесте пријатељство које наши официри и подофицири граде кроз тај заједнички рад. На пример, можда потичете из неког малог места своје земље, где вероватно никада не бисте добили шансу да упознате другу културу и са њеним људима живите и радите. Управо државна партнерства то омогућавају, зближавају наше државе и људе.

О *Како видиш перспективу те сарадње?*

– Програм је потпуно стабилан и изгледи за будућност су јако добри. Чак и са тренутним фискалним потешкоћама са којима се суочавамо у САД, нарочито у оквиру нашег буџета одбране, овај програм ће без сумње наставити да се развија. Разговарао сам са нашим секретаром за одбрану и са начелником Здруженог Генералштаба, обојица веома чврсто подржавају овај програм. То је реципрочно партнерство, тако да, заправо, добијемо синергију средстава обе стране када их здружимо.

О *Како оцењујеш сарадњу Националне гарде Охаја са Србијом?*

– Од свих државних партнерстава сарадња Србије и Охаја је најбоља и временом ће бити још боља. То је моје мишљење и сигуран сам да бих вам и генерал Дебора Ешенхурст, командант Националне гарде Охаја, рекла исто. Ова партнерства развијају наше снаге и свима ће у будућности донети добробит. Наша деца и унuci имаће много користи од овог искуства. Нарочито овде, у Србији, где су грађани недавно доживели заиста трауматичне и разорне поплаве широм ваше територије, а то ће још дуго узроковати много недаћа. Зато,

што се више удружимо, више ћемо научити како да реагујемо у таквим ситуацијама и како да се од тога опорављамо.

О *Какве су могућности унапређења сарадње?*

– Сматрам да у будућности постоје велике могућности за напредак наше сарадње у многим областима. Управо смо разговарали са министром Гашићем и начелником Генералштаба генералом Диковићем, о заједничком хуманитарном раду, мировним операцијама и развоју базе „Југ“ за обуку за мировне операције. Постоје могућности, ако се владе наших држава сложе, за неки вид заједничког ангажовања у мировним операцијама. Имали смо већ прилике да то реализујемо са неким нацијама у Европи и то се показало као веома успешно и корисно.

Ту је и област војне медицине. Војска Србије већ дуги низ година има врсне стручњаке у области медицинског истраживања и развоја. Разговарали смо о удруживању у пружању хуманитарне помоћи, слањем људства на одређену територију како би помагали другима који се боре са неком здравственом катастрофом.

О *Како видиш савремене безбедносне претње и како се Национална гарда САД припрема за одговоре на изазове будућности?*

– Када данас сагледамо свет, не видимо велике нације које су противници другим великим нацијама као што је можда био случај у неком ранијем периоду у прошлом веку. Оно што видимо је мноштво малих сукоба. Изаберите било који континент, на сваком од њих је присутан неки мањи конфликт. У неким су државни актери, у неким недржавни. Један од тренутних проблема у САД је гранична безбедност и то је нарочито велики проблем на југозападној граници.

Транснационални организовани криминал један је од озбиљнијих проблема са којима се суочавамо. И даље имамо претње тероризма у САД.

Оно што Национална Гарда ради јесте континуирана припрема наших снага да, по позиву председника, буду борбена резерва Ваздухопловства и Копнене војске. Од 11. септембра 2001. године мобилисали смо 760.000 појединаца за ту мисију. Сваког дана имамо око три до четири хиљаде припадника Националне Гарде који служе заједници и одбрани домовине.

О *Ваша војничка каријера траје више од четири деценије. Почели сте 1969. године у Националној гарди Мисурија?*

– Одмах по завршетку средње школе желео сам да приступим некој служби и нисам био сигуран којој. Али ми је Национална гарда пружила веома привлачну могућност, да у свом родном граду радим нешто другачије, вредније, и да тиме потпомогнем нашу заједницу. Стога, од када сам ступио у Националну гарду – мада никад не бих помислио да ћу остати овако дуго а приступио сам на период од шест година – имао сам сјајну каријеру која ми је обезбедила могућности које иначе никада не бих проживео.

Рекао бих, када се осврнем на своју каријеру, да постоје многи кључни догађаји који су помогли обликовање моје будућности. Као млади специјалиста, инжењер, радио сам на санирању поплава 1973. године на реци Мисисипи у свом родном граду наомак Сент Луиса, што је поставило основу за боље схватање посла и начина деловања Националне гарде. Негде крајем осамдесетих и почетком деведесетих били смо изузетно ангажовани око хуманитарне грађевинске помоћи у Централној Америци и тада сам небројено пута имао прилику да учествујем и радим са другим нацијама и војскама. Помагао сам у изградњи школа, клиника, путева, мостова...



Генерал Френк Грас рођен је 1951. године у Арнолду, држава Мисури. После завршене средње школе придружио се Националној гарди 1969. године и током више од четири деценије изградио сјајну војничку каријеру. Обављао је различите командне и штабне дужности, а 2012. именован је за 27. шефа Бироа Националне гарде САД и члана Здруженог Генералштаба. Други је генерал са четири звездице у 375-годишњој историји Националне гарде.

Та искуства су ми заиста помогла да напредујем.

Још једна област, за коју верујем да је важна у каријери сваког официра, јесте сарадња са другим службама унутар земље, али и онима из других земаља. Имао сам такве задатке, на пример, у Европској команди, од 2006. до 2008. у Штутгарту у Немач-

кој, где сам сарађивао са немачком војском али и настојао да боље разумем сарадњу између агенција разних земаља, како су организоване, како делују и помажу својој нацији. Увек бих препоручио младим официрима и подофицирима да трагају за таквим приликама и да се одлуче за неке од тих тежих послова.

❏ После богатог искуства штаб поручујете младим официрима на почетку каријере?

– Пре свега, рекао бих младим официрима да буду вечни ученици, да целог живота уче о будућности. Понекад ме чланови Штаба погледају и запитају се о чему размишљам, јер читам књигу о будућности и роботима. Знате, технологија је стварност и она ће мењати војску. То је само један пример, зато стално морате да гледате у будућност и будете вољни да се мењате. Још једна ствар коју бих им поручио је да не брину за своју каријеру. Останите усредсређени на своју мисију! Ваши надређени официри ће вас подржати и ако им покажете да имате потенцијала они ће се старати о вама.

❏ Са суђругом Патрицијом имате петоро деце и осморо унукади. Колико Вам је свих ових година значила подршка породице?

– Био сам традиционални гардиста, напорно сам вежбао, укључујући викенде, одрађивао своју годишњу обуку уз много прековремених сати и дана. А када сам ступио на активну дужност у Националној гарди, путовали смо по свету, било је и преокеанских задатака и селили смо се 13 пута. Све то је понекад веома тешко падало деци. Наравно, они су сада сви одрасли, али тада је било тешко премештати их из школе у школу. Међутим, увек су ми пружали изванредну подршку, и сада, када су одрасли, они причају о тим искуствима, која су им помогла да се развију као личности, добивши прилику да живе у другачијим културама и државама. Понекад, чак и премештање из једне америчке државе у другу представља промену културе. Све је то за њих било веома позитивно, а мени је њихова подршка била драгоцену током читаве каријере. ■

Раденко МУТАВЦИЋ



Обновљена кућа војводе Степе Степановића

Министар одбране Братислав Гашић, са градоначелником Београда Синишом Малим и председником београдске општине Вождовац Александром Савићем, у Врчинској улици у Кумодражу, отворио је обновљену родну кућу војводе Степе Степановића.

Обраћајући се присутнима, међу којима су били патријарх српски Иринeј и заменик начелника Генералштаба генерал-потпуковник Јовица Драганић, министар Гашић је изразио наду да ће кућа бити место где ће најмањи моћи да науче шта је љубав према свом народу.

– Војвода Степа Степановић је у два наврата био министар војни, а изнад свега се доказао као храбар и истрајан старешина, одликован са двадесет највиших одликовања. Ово место треба да нас подсети како су се наши преци борили за очување српске државе, традиције и идентитета – истакао је Гашић.

Родна кућа војводе Степе Степановића у београдском насељу Кумодраж, која је 1974. године проглашена културним добром, састоји се из три просторије, од којих су у две изложбени панои са фотографијама о његовом животу и раду, а у трећој је очувано оригинално кућно огњиште. ■

В. ВЈЕШТИЋ
Снимио Ј. МАМУЛА

Сећање на војводу Мишића

Поводом обележавања стогодишњице Великог рата и победе у Колубарској бици, делегација Министарства одбране и Војске Србије положила је венац на споменик војводи Живојину Мишићу у Мионици. Обележавању 18. „Мишићевих дана“ присуствовао је и помоћник министра одбране Милош Јанковић.

Златне плакете „Војвода Живојин Мишић“ додељене су генерал-потпуковнику Александру Живковићу, команданту Копнене војске и потпуковнику Саше Момчиловићу, најуспешнијем полазнику 57. класе Генералштабног усавршавања. ■

У Ужицу поново проблеми са водом

Министар одбране Братислав Гашић и начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић посетили су 23. јула Ужице где су са грађанима и представницима локалне самоуправе разговарали о проблему водоснабдевања у том граду. Министар Гашић и генерал Диковић обишли су места у централним градским улицама где су постављене цистерне са пијаћом водом и састали се са представницима ужичке болнице.

Министар Гашић је истакао да као представник Владе инсистира да надлежни органи до краја истраже да ли је људски фактор кривац за новонасталу ситуацију у Ужицу, као и да се инсистира на хитној оставци комплетног руководства тог града, јер неодговоран однос према грађанима Ужица више није допустив.

– Влада Републике Србије неће да дозволи да се било које локално руководство неодговорно односи према свом послу и према здрављу грађана Србије – нагласио је министар Гашић.

Говорећи о наредним корацима у дугорочном санирању проблема водоснабдевања у Ужицу, министар Гашић је истакао да је током састанка било речи и о томе како да се фабрика воде у том граду подигне на модернији ниво. Након што је проглашена ванредна ситуација у Ужицу због неисправности воде за пиће, Војска Србије упутила је десет цистерни с пијаћом водом. ■

Б. МИЉИЋ

Пример добре сарадње

Војна економија „Медошевац“ уступљена је на коришћење Казнено-поправном заводу у Нишу и на њој од недавно раде осуђеници из те установе. Приликом недавне посете, министра одбране Братислава Гашића на економији су дочекали градоначелник Ниша Зоран Перишић, директор Управе за извршење кривичних санкција Министарства правде Милан Стевовић и управник Казнено-поправног завода Александар Грбовић.

– Ово је пример добре сарадње два министарства, правде и одбране. Овај простор 2008. године је напуштен, покраден и скроз уништен. За само два месеца, уз помоћ вредних руку, ово место опет функционише – рекао је министар Гашић, уз напомену да Војска поседује још седам таквих економија и планира да их стави у функцију.

У плану је и да погон у Шапцу који користи Војнограђевинска дирекција почне више да производи. ■

М. КРСТОВИЋ



Министар Гашић посетио малишане на Тари

Министар одбране Братислав Гашић посетио је децу из Крупња и Мачванског Прњавора, који од 26. јула до 2. августа летују бесплатно у војном хотелу „Бели бор“ на Тари.

Том приликом, министар је рекао да је Србија у протекла три месеца, као последицу катастрофалних поплава, имала много тужних судбина.

– Једна од тих тужних прича јесте Крупњак у којем је много деце изгубило куће. Војска Србије је од првог дана у Крупњу, интензивно ради на санацији терена, а највероватније ћемо ускоро почети изградњу нових кућа. Мени и мојим сарадницима пуно је срце јер смо успели да омогућимо деци седам дана боравка у војном одмаралишту, о трошку Војске



Србије, и што смо им због тога видели радост на лицима – рекао је министар Гашић.

Приликом недавне посете министра Гашића општини Крупњак, грађани су указали на проблеме с којима се свакодневно сусрећу и да малишани ове године неће отићи на летовање. Тада је одлучено да 36 школараца из Крупња и петоро из Мачванског Прњавора оду на Тару, под покровитељством Министарства одбране. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ
Снимила Д. СТЕФАНОВИЋ

Нови станови у Врању

15

Кључеве седам станова у улици Милентија Поповића 53, у врањском насељу Огледна станица, министар одбране Братислав Гашић уручио је активним и пензионисаним припадницима Министарства одбране и Војске Србије.

Градска управа у Врању преузела је од Министарства одбране комплекс „Бунушевац 4“ и део комплекса „Бунушевац 5“ за шта се обавезала да уступи Војсци 22 стана, од којих је седам усељено, док ће преосталих 15 своје нове станаре примити у првој половини августа. Станови представљају само део накнаде, док ће преосталих 1.265.061,77 евра локална самоуправа надокнадити у новцу или кроз некретнине.

– Велики број припадника Војске одлучује да своје стамбено питање реши путем кредита из војног фонда и за други део ове године обезбеђено је 150 милиона динара за ту сврху – рекао је министар Гашић, најављујући поделе већег броја станова до краја године.

У наставку посете Врању, министар Гашић обишао је фабрику Памучни комбинат „YUMKO“, са којим је у последње три године Министарством одбране склопио четири уговора за набавку око 30.000 комплета нове униформе типа М-10. До сада је испоручено око 23.000 комплета, а испорука преосталих 7.000 очекује се до краја августа. У току је набавка 3.300 комплета војничке маскарне униформе за опремање Војске Србије и наших припадника који се упућују у мултинационалне операције. ■

М. КРСТОВИЋ

Пословање корпорације „Крушик“

Вршилац дужности извршног директора корпорације „Крушик“ у Ваљеву, Младен Петковић представио је министру одбране Братиславу Гашићу актуелне трендове у пословању. До краја ове године треба да почну улагања у нове инвестиционе пројекте који су од стратешког значаја за корпорацију, што ће је сврстати у ред респектабилних произвођача у области ракетних система.

– Дефинисали смо циљеве, договорили и добили подршку синдиката за спровођење мера које смо планирали, а донели смо и нове уговоре са СДПР-ом за ову годину – рекао је Гашић и најавио да од 1. септембра радници „Крушика“ више неће имати минимална лична примања. „Крушик“ неће правити дисконтинуитет у развојном и стандардном програму, упркос рекордном губитку од 950 милиона динара у претходној години – рекао је Гашић, додајући да су са „Крушиком“ склопљени уговори у вредности од 5.800.000 долара на више страна. ■

Б. МИЉИЋ